

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania K. G.
przeciwko T. [...] Spółce z o.o. z siedzibą w D.
o wynagrodzenie, odszkodowanie i odprawy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 lutego 2016 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 11 września 2014 r., sygn. akt III APa [...],

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od K. G. na rzecz T. [...] Spółki z o.o. z siedzibą w D. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 września 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w N. z dnia 6 listopada 2012 r. w ten sposób, że oddalił powództwo K. G. przeciwko T. [...] Spółki z o.o. z siedzibą w D. o zapłatę kwoty 240.000 zł tytułem jednorazowej odprawy w związku z rozwiązaniem umowy o pracę oraz kwoty 20.790 zł tytułem odprawy w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyny niedotyczącej pracownika.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił: I. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie: a) art. 8 k.p., przez jego błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie; b) art. 8 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13

marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (dalej jako ustawa o zwolnieniach grupowych) w związku z art. 55 § 3 k.p., przez ich niezastosowanie wskutek przyjęcia, że - mając na uwadze podstawę rozwiązania stosunku pracy - powód nie spełnia przesłanek nabycia prawa do odprawy pieniężnej określonych w ustawie o zwolnieniach grupowych; II. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a to: a) art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 w związku z art. 382 k.p.c., przez brak odniesienia się do całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego; b) art. 378 § 1 k.p.c., przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji wskutek zaniechania ustosunkowania się do zarzutów i twierdzeń powoda zawartych w odpowiedzi na apelację strony pozwanej, w zakresie braku podstaw do zastosowania art. 8 k.p. oraz w zakresie spełniania przez powoda przesłanek nabycia prawa do odprawy pieniężnej określonych w ustawie o zwolnieniach grupowych.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie powództwa.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, a mianowicie czy art. 8 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy o zwolnieniach grupowych stosuje się w przypadku rozwiązania umowy o pracę przez pracownika w trybie art. 55 § 1¹ k.p. oraz oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej wobec naruszeń przepisów postępowania, które w istotny sposób wpłynęły na wynik postępowania i skutkowały niezgodnym z prawem oraz poczuciem sprawiedliwości oddaleniem roszczeń powoda, a także z uwagi na przyjęcie za podstawę orzekania w zakresie oddalonych roszczeń jedynie część zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, bez zreferowania w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wyników uzupełniającego postępowania dowodowego i oddalenie roszczeń bez uwzględnienia i analizy całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, jak również dokonanie wykładni przepisów ustawy o zwolnieniach grupowych w sposób niepozwalający na ocenę prawidłowości stanowiska o braku

spełniania przez powoda przesłanek nabycia prawa do odprawy pieniężnej na podstawie przedmiotowej ustawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732). Z kolei z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574). Inaczej mówiąc, przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie przepisu prawa, ale sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2014 r., III UK 125/13, LEX nr 1648642).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Po pierwsze, formułowane przez skarżącego wątpliwości zostały już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym stwierdza się zgodnie, że jeśli ciężkie naruszenie przez pracodawcę podstawowego obowiązku wobec pracownika przez nieterminową wypłatę wynagrodzenia, a następnie zaprzestanie realizacji obowiązku płacowego i nieodprowadzanie składek na ubezpieczenia społeczne, pozbawiające dalsze trwanie stosunku pracy ekonomicznego i społecznego sensu, stanowiło wyłączną przyczynę rozwiązania stosunku pracy

przez pracownika, to należy uznać, że stosunek pracy uległ rozwiązaniu wyłącznie na skutek okoliczności dotyczących pracodawcy, co uprawnia do zastosowania art. 10 ust. 1 ustawy o zwolnieniach grupowych (por. wyrok z dnia 20 listopada 2008 r., III UK 57/08, LEX nr 1102538). Stanowisko to zostało potwierdzone w uchwale z dnia 2 lipca 2015 r., III PZP 4/15 (Biul.SN 2015 nr 7, s. 18), w której Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika na podstawie art. 55 § 1¹ k.p. z powodu ciężkiego naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków wobec pracownika uprawnia pracownika do nabycia prawa do odprawy pieniężnej, o której mowa w art. 8 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy o zwolnieniach grupowych, jeżeli przyczyny te stanowią wyłączny powód rozwiązania stosunku pracy.

Z ustaleń stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku wynika, że skarżący od dnia 2 maja 2011 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym. W tej samej dacie zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony z Zakładem Przetwórstwa [...] Spółką z o.o. w N., gdzie został zatrudniony na stanowisku prezesa Zarządu. Umowę o pracę ze stroną pozwaną rozwiązał w dniu 4 lipca 2011 r. Trudno więc przyjąć, że wskazana przez niego przyczyna, leżąca w płaszczyźnie art. 55¹ § 1 k.p., stanowiła wyłączny powód rozwiązania stosunku pracy w rozumieniu art. 10 ust. 1 ustawy o zwolnieniach grupowych.

Po drugie, odnosząc się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący nie tylko nie przeprowadza żadnego wywodu jurydycznego dla wykazania, że naruszenie przepisów prawa prowadziło wprost do wadliwości zaskarżonego rozstrzygnięcia, ale nawet nie wskazuje, o jakie przepisy mu chodzi. Odwołanie się w tym zakresie do podstaw kasacyjnych jest niewystarczające, gdyż Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie jest zobowiązany do poszukiwania takich okoliczności w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu oraz formułowania za skarżącego prawidłowego wniosku w tym zakresie.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.